Tarkastusviraston tilinpäätös 2024

Pääjohtaja Sami Yläoutinen
Talouspäällikkö Jenni Leppälahti
Valtiontalouden tarkastusvirasto

Sisällys

- Vaikuttavuus
- Tulostavoitteet
- Toiminnallinen tehokkuus
- Tuotokset ja laadunhallinta
- Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen
- Tilinpäätösanalyysi
- Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Vaikuttavuus ja tulostavoitteet

Vaikuttavuus

- Vaikuttavuustarkastelussa on huomioitu
  - tarkastussuositusten toteutumisprosentti
  - tulostavoitteiden kehittyminen
  - sidosryhmäkyselyn tulokset ja kehitys vuosien 2019, 2022 ja 2024 välillä

Kokonaisuutena arvioiden tarkastusviraston vaikuttavuuden voidaan arvioida olevan hyvällä tasolla asetettujen tavoitteiden valossa.

Tulostavoitteet

1) Tarkastusvirasto toimii tehokkaasti sekä avoimesti ja on omasta toiminnastaan tilivelvollinen

Tarkastusvirasto toteuttaa tarkastus- ja valvontatehtävänsä tehokkaasti ja vaikuttavasti. Olemme aikaansaavia. Laadukkaat ja tehokkaat prosessit ja toimintatavat mahdollistavat viraston tuloksellisen toiminnan. Olemme kustannustietoisia omassa toiminnassamme. Toimimme avoimessa vuorovaikutuksessa hallinnon ja sidosryhmien kanssa.

Arvio: Tavoite on toteutunut melko hyvin

Mittari: Palautekysely, tarkastus- ja valvontasuunnitelman toteutuminen; tarkastus- ja valvontasuoritteiden määrät ja niihin käytetyt resurssit ja kustannukset tai toimintojen kustannukset, ulkoisten verkkosivujen kävijämäärä, sidosryhmäkysely, LTF-tarkastusten kesto/läpimenoaika, ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus, henkilötyövuosien kohdentuminen ydintoimintaan, sisäinen asiakaskysely

Tulostavoitteet

2) Tarkastusvirasto hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita toiminnassaan

Virasto hyödyntää tiedonmuodostuksessa datan mahdollisuuksia sekä monipuolisia menetelmiä, aineistoja ja teknologioita. Toiminta ja johtaminen perustuvat ajantasaisen tiedon hyödyntämiseen.

Mittari: Itsearvio tarkastus- ja valvontatoiminnasta, D&T-hankkeesta sekä yhteisten palveluiden osalta

Arvio: Tavoite on toteutunut melko hyvin

Tulostavoitteet

3) Henkilöstö on ammattitaitoista ja motivoitunutta ja työyhteisömme voi hyvin

Huolehdimme työhyvinvoinnista, ammattitaidon ylläpidosta ja kehittämisestä, jaamme osaamistamme ja opimme muilta. Kannamme vastuumme työyhteisön jäseninä, ja edistämme luottamukseen perustuvaa toimintakulttuuria. Kehitymme johtamis- ja esihenkilötyössä.

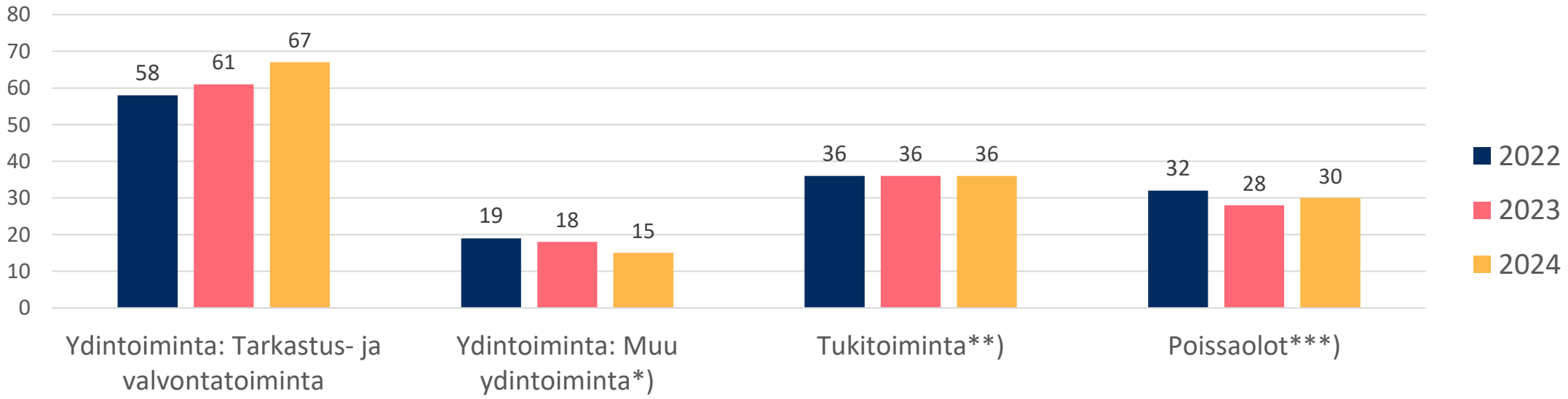
Mittari: Henkilöstön määrä, henkilöstökysely, tarkastuksen ammattitutkintojen määrä, koulutukseen käytetty työaika, sairauspoissaolojen määrä, työterveyshuollon kustannukset nettona.

Arvio: Tavoite on toteutunut hyvin

Toiminnallinen tehokkuus

Työajan kohdentuminen

- Tarkastus- ja valvontatoimintaan käytetty työaika kasvoi 6,0 htv:llä
  - Avoimuusrekisteritehtävän alkaminen kasvatti osaltaan tarkastus- ja valvontatoimintaa, joka väheni muusta ydintoiminnasta.
- Muuhun ydintoimintaan*) käytetty työaika väheni 3,1 htv:llä
  - Osa ydintoiminnan johtamisesta, joka liittyy kiinteästi tarkastus- ja valvontatoimintaan, kohdistettiin suoraan tarkastus- ja valvontatoimintaan.

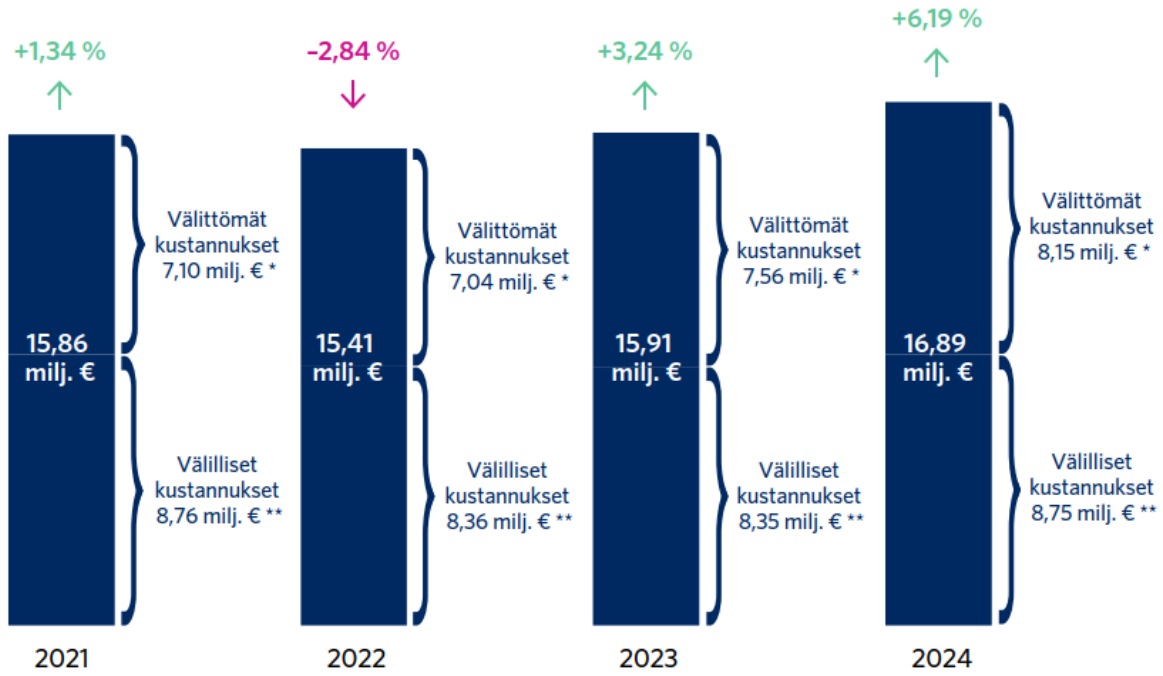

*) Muuhun ydintoimintaan sisältyy tarkastus- ja valvontatoiminnan kehittäminen ja suunnittelu, kansainvälinen toiminta, laatutoiminta, sidosryhmätyö, lausunnot ja kuulemiset, neuvottelukunta, VTV:n vuosikertomus ja oikeudelliset asiat.
**) Tukitoimintaan käytetty työaika muodostuu pääosin varsinaisista tukipalveluista, hallinnollisesta johtamisesta ja koko henkilöstön työyhteisötoiminnasta ja osaamisen kehittämisestä.
***) Poissaoloihin sisältyvät palkalliset lomat ja lomarahan vaihtovapaa (78 %), sairauspoissaolot (14 %) ja muut palkalliset poissaolot (8 %).

Toiminnan taloudellisuus

- **Toiminnan kokonaiskustannukset:**
  - Kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,2 %
  - Välillisten kustannusten osuus oli 51,8 % kokonaiskuluista (2023: 52,5 %, 2022: 54,3 %)
    - Sisältävät ydintoiminnalle vyörytetyt tukitoimintojen ja palkallisten poissaolojen kustannukset
- **Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannus:**
  - 2024: 819 eur (2023: 802 eur, 2022: 788 eur)
  - Tavoite: 825 eur
  - Ydintoimintaan käytetyn työpäivän kustannukseen vaikutti palkkakustannusten nousu ja ydintoimintaan käytetyn työajan lisääntyminen 2,9 henkilötyövuodella

Toiminnan kokonaiskulujen kehitys 2021–2024

*) Ydintoimintaan kohdistetut välittömät kustannukset sisältäen henkilöstökustannukset.
**) Ydintoiminnalle vyörytetyt tukitoimintojen ja palkallisten poissaolojen kustannukset, sisältäen tukitoimintojen henkilöstökustannukset sekä toimitilavuokrat.

Toiminnan tuottavuus

Tuottavuusmittari	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Toteutuma 2024	Tavoite 2024
Tarkastus- ja valvontakertomusten määrä (ml. eduskuntakertomukset, pl. fipo) / htv	1,6	1,7	1,5	1,8
Jälkiseurantaraporttien määrä/htv	15,6	18,3	22,1	23
Henkilötyövuosien kohdentuminen ydin-toimintaan %	68	69	69	75

- Tarkastus- ja valvontakertomuksia valmistui 89 kpl. Niiden tuottamiseen käytettiin 61 henkilötyövuotta, johon sisältyy tarkastuksiin (tilintarkastus ja LTF-tarkastukset), valvontatoimintaan (puolue- ja vaalirahoitusvalvonta sekä avoimuusrekisteritehtävä), vuosikertomukseen sekä näiden johtamiseen kohdennettu työaika. Tavoitetta ei saavutettu.
- Jälkiseurantaraportteja valmistui 11 kpl ja niiden tuottamiseen käytettiin 0,5 henkilötyövuotta. Raporttien laatimiseen käytettiin selvästi aikaisempaa vähemmän työaikaa, jonka johdosta päästiin lähelle asetettua tuottavuustavoitetta.
- Vaikka tarkastus- ja valvontatoimintaan käytettiin aiempaa enemmän työaikaa, pysyi ydintoimintaan kokonaisuutena käytetyn työajan osuus ennallaan (69 %). Tavoitetta ei saavutettu.

Tuotokset ja laadunhallinta

Kertomusten määrät 2024

69 Tilintarkastuskertomusta

12 Tuloksellisuustarkastuskertomusta

5 Eduskuntakertomusta

2 Laillisuustarkastuskertomusta

2 Finanssipolitiikan tarkastuskertomusta

Muiden suoritteiden määrät 2024

11 Jälkiseurantaraporttia

69 Lausuntoa ja valiokuntakuulemista

36 Puoluerahoituksen tarkastusmuistiota

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstömäärä (htv) ja vakinaiset - määräaikaiset

Henkilöstömäärä ja henkilötyövuodet	2022	2023	2024	Vuosimuutos-%
Henkilöstömäärä 31.12.	145	151	150	-0,7
Naiset	83	88	86	-2,3
Miehet	62	63	64	1,6
Henkilötyövuodet	145,2	143	148	3,5

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön lukumäärä	2022	2023	2024	Vuosimuutos-%
Vakinaiset	127	138	135	-2,2
Naiset	71	79	77	-2,5
Miehet	56	59	58	-1,7
Määräaikaiset	18	13	15	15,4
Naiset	12	9	9	0,0
Miehet	6	4	6	50,0

Vaihtuvuus ja muu työhyvinvointi

Vaihtuvuus ja muu työhyvinvointi	2022	2023	2024	Vuosimuutos-%
Lähtövaihtuvuus (%-osuus henkilöstöstä)	13,1 %	13,2 %	9,3 %	-29,5
Toisen työnantajan palvelukseen (%-osuus henkilöstöstä)	3,4 %	6,0 %	3,3 %	-45,0
Tulovaihtuvuus (%-osuus henkilöstöstä)	15,2 %	16,6 %	14,7 %	-11,4
Sairauspoissaolot (pv/htv) *	6,6	4,1	5,7	39,0
Työterveyspalvelujen kustannukset nettona (€/htv)	1 083 €	1 119 €	1 761 €	57,3
Työhyvinvointi, kokonaistyötyytyväisyyskeskiarvo kun arviointiasteikko 1–5 (VMbaro käytössä v. 2020 alkaen)	3,41	3,78	3,93	4,0
Fiilismittari, yleisen fiiliksen kehittyminen ja teema-alueet keskiarvo arviointiasteikko 1–5 (käytössä v. 2021 alkaen)	3,60	3,96	3,96	0,0

* Lähde: Tahti-järjestelmän luvut eroavat Kieku-järjestelmän luvuista. Tilinpäätöksen luvussa 1.2 on käytetty Kieku-järjestelmästä saatuja lukuja.

Lähtövaihtuvuusluku kokonaisuudessaan sisältää toisen työnantajan palvelukseen siirtyneiden lisäksi myös eläkkeelle siirtyneet sekä määräaikaisten palvelussuhteiden päättymiset.

Koulutus

Koulutus ja kehittäminen	2022	2023	2024	Vuosimuutos-%
Koulutukseen osallistuminen (euroa/htv) [1]	517	430	824	91,6
Koulutukseen osallistuminen (työpäivät/htv) [2]	2,5	5,0	5,5	10,7
Henkilökierto (työpäivät/htv)	0,3	0,0	0,4	100,0

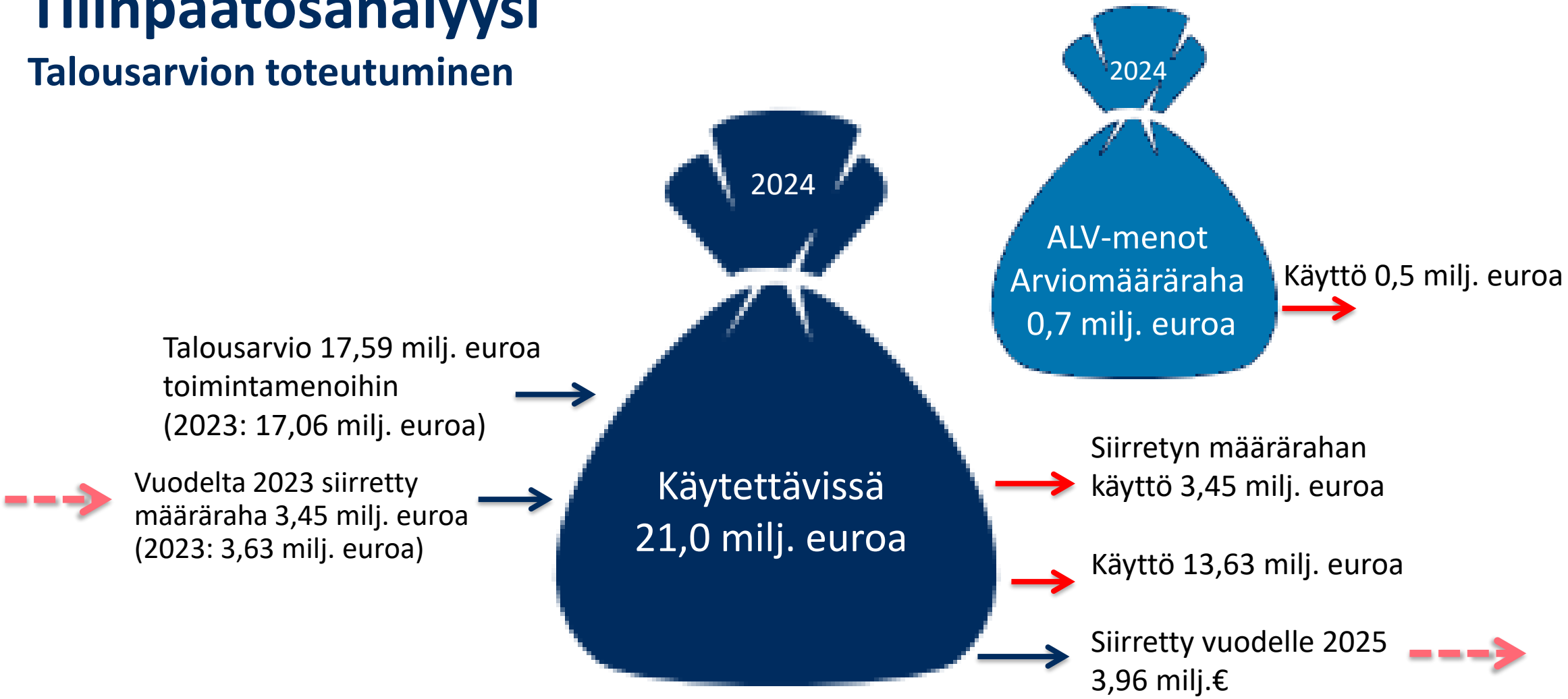
[1] Vuosien 2022 - 2024 koulutusmenoihin sisältyvät toiminnolle koulutus oppilaana kirjatut menot ja muille toiminnoille kirjatut koulutuspalveluhankinnat. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä ilmoitettuihin koulutusmenoihin sisältyivät toiminnolle koulutus oppilaana kirjatut koulutusmenot. Menoihin ei sisälly koulutusajan palkkakustannuksia eikä omaehtoista ammattitaidon kehittämistä.

[2] Lähde: Tahti-järjestelmän luvut eroavat Kieku-järjestelmän luvuista. Tilinpäätöksen luvussa 1.2 on käytetty Kieku-järjestelmästä saatuja lukuja.

Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi

Talousarvion toteutuminen

Siirtyvän erän suuruuteen vaikuttaneet tekijät

Tarkastusviraston siirtyvä erä (3 955 037 euroa) kasvoi edellisvuoteen nähden 0,5 milj. euroa

- Siirtyvän erän suuruuteen ovat vaikuttaneet strategiaan kytkeytyvien kehittämismenojen ja muiden palveluhankintojen, kuten digitalisaatiokehittämisen siirtyminen.
  - Vtv.fi –verkkopalvelun uudistaminen
  - Pilvisiirtymä sekä tekoälyn käyttöönotto koko henkilöstölle
  - Tarkastuksen tietojärjestelmän hankinta

- Siirtyvää erää voidaan pitää perusteltuna TTS-kaudelle kohdentuvista uudistuksista johtuen, kuten digitalisaatiokehittämisestä ja puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmän uudistamisesta.

Tilinpäätösanalyysi

Tuotto- ja kululaskelma

- Tarkastusviraston toiminnan kulut olivat 16 891 547 euroa vuonna 2024 ja ne nousivat edelliseen vuoteen verrattuna (15 905 166 euroa vuonna 2023).
- Suurin osa on henkilöstökuluja (13,7 milj. euroa), joiden osuus oli 81 prosenttia kaikista toiminnan kuluista. Toiseksi suurin kuluerä on palvelujen ostot (1,9 milj. euroa), joiden osuus oli 11,0 prosenttia toiminnan kuluista. Henkilöstökulut kasvoivat 5,0 prosenttia, johon osaltaan vaikuttivat eduskunnan virkaehtosopimuksessa sovitut korotukset. Palvelujen ostot kasvoivat 14,9 prosenttia, mikä johtui pääosin työterveys-, koulutus- ja ICT-käyttöpalvelukulujen kasvusta.
- Kolmanneksi suurin kuluerä on vuokrat (0,6 milj. euroa), joiden osuus oli 3,8 prosenttia toiminnan kuluista. Vuokrakulujen määrä pysyi edellisvuoden tasolla.
- Muut kulut (455 640 euroa) kasvoivat noin 20,0 prosenttia, mikä johtui matkustus- ja lisenssimenojen kasvusta.
- Vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan järjestelmän kehittämisen, avoimuusrekisterin ja johdon raportoinnin käyttöönottojen myötä toiminnan kuluihin sisältyvät poistot kasvoivat 106 773 euroa.

Tase

- Tarkastusviraston tase kasvoi
- Tarkastusviraston käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset olivat 27 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuonna, mihin vaikuttivat vaali- ja puoluerahoitusvalvonnan järjestelmän kehittämisen valmistuminen edellisen tilikauden aikana sekä avoimuusrekisterijärjestelmän ja johdon raportoinnin osittainen valmistuminen vuonna 2024
- Ostovelat pienenivät 15,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna
- Siirtovelat olivat 2 prosenttia vähemmän, mikä johtui lomapalkkavelan pienenemisestä

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

- Tarkastusviraston johto toteaa tehdyn sisäisen valvonnan arviointityön pohjalta, että ***sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät niille säädetyt vaatimukset.***
- Vuonna 2025 keskeisimmät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ovat seuraavat:
  - Virastossa kiinnitetään huomioita ja varaudutaan teknologisessa toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Jatketaan tiedonhallinnan toimintaprosessien, niiden toteuttamista vaativien roolien, arkkitehtuurin, tietoturvan, tietosuojan ja palveluiden kehittämistä. Erityisesti tällä alueella toimintaympäristön muutos, sekä uudet ja muuttuvat riskit asettavat jatkuvasti täydentyviä vaatimuksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiselle.
  - Jatketaan viraston henkilöstön osaamisen kehittämistä strategian ja osaamisalueiden pohjalta. Laaditaan osaamisen kehittämiseen liittyvä ohje ISSAI-standardin 150 pohjalta.
  - Viraston laadunvalvontajärjestelmän kehittämistä jatketaan laadunvalvontajärjestelmää käsittelevän uudistetun ISSAI-standardin 140 pohjalta.

Sisäisen tarkastuksen työohjelma ja painopisteet sekä keskeiset havainnot vuonna 2024

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma 2024 ja keskeiset havainnot

- Vuoden 2024 sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman mukaisesti tarkastusta on kohdistettu tarkastusviraston omaisuuden hallintaan, henkilöstöetuuksiin, sisäisen valvonnan kontrolleihin sekä sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmisteluun.

- Viraston **omaisuuden tarkastus** kohdistui ensisijaisesti irtaimen omaisuuden hallintaan, joista suurimman osan muodostaa toimistokalusteet sekä tietokoneet ja puhelimet.

  - Tarkastuksen perusteella viraston irtaimen omaisuuden hallinnassa ei havaittu olennaisia puutteita. Irtain omaisuus oli kokonaisuutena hallittava kokonaisuus, jota valvotaan sisäisen valvonnan näkökulmasta kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Tarkastuksen perusteella tehtiin muutamia havaintoja ja niiden perusteella suosituksia, jotka kohdistuivat ensisijaisesti irtaimistorekisterin hallintaan.

- **Henkilöstöetuuksien tarkastus** kohdistui virastolla käytössä oleviin keskeisiin henkilöstöetuuksiin. Tällaisia etuuksia ovat muun muassa lounas-, liikunta- ja kulttuurietu, työmatkaetu, puhelinetu, hammashoitoetu sekä kiinteistön yhteydessä olevat viraston parkkipaikat.

  - Henkilöstölle suunnattujen etuuksien osalta ei tullut esiin erityisiä huomioita. Tarkastuksen perusteella kaikilla läpikäydyillä etuuksille oli olemassa asiallinen peruste, jonka mukaan etuuksia on voitu osoittaa henkilöstölle.

- **Sisäisen valvonnan kontrolleja käydään läpi vuosittain** osana sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa. Sisäisen valvonnan kontrollit koostuvat talous- ja henkilöstöhallinnon valvontatoimenpiteistä, joilla valvotaan viraston prosesseja. Näitä ylläpitää viraston talous- ja henkilöstöhallinto.
  - Tarkastuksessa ei ole havaittu puutteita tai erityisiä huomioita sisäisen valvonnan kontrollien hallinnassa.
- Lisäksi sisäinen tarkastus on vuoden 2024 aikana osallistunut viraston tilinpäätökseen sisältyvän **sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmistelutyöhön**. Arviointilausuman valmistelutyöhön osallistuminen on osa sisäisen tarkastuksen tehtäväkokonaisuutta. Arviointilausuman laadinnassa on otettu huomioon sisäisen tarkastuksen keskeiset tarkastushavainnot.

Kiitos!

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO
STATENS REVISIONSVERK

Tack!